บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์

ในบทนี้ เป็นการศึกษาผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการ ลูกจ้างประจำและข้าราชการบำนาญ จากสมการรายจ่าย และเป็นการวิเคราะห์ผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล หากมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายใหม่ เป็นการประยุกต์แนวคิดเชิงทฤษฎีตามบทที่ 2 ที่ว่า สถานพยาบาลของรัฐเป็นผู้ประกอบการหรือหน่วยธุรกิจที่ไม่ได้แสวงหากำไร แต่มีเป้าหมายเพื่อรายรับจากการขายสูงสุด สำหรับสถานพยาบาลของเอกชนเป็นหน่วยธุรกิจที่แสวงหากำไรเช่นธุรกิจอื่น จากแบบจำลองสมการรายจ่ายของรัฐบาลในบทที่ 4 วิเคราะห์โดยวิธีสมการถดถอย (Multiple Regression Analysis)ว่า ตัวแปรใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล และวิเคราะห์โดยวิธีสมการเชิงซ้อน (Simulation Disaggregate) ว่า ค่าใช้จ่ายรัฐบาลและรายรับของสถานบริการพยาบาลของรัฐจะได้รับผลกระทบอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของนโยบายอย่างไรบ้าง

5.1 การวิเคราะห์สมการถดถอย

ผลการวิเคราะห์ ตัวแปรอิสระกำหนดค่าใช้จ่ายของรัฐบาล ด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลของรัฐ ดูตาราง 5.1 อันเป็นผลการประมาณการ จากสมการที่ 1.1 ในบทที่ 4 โดยวิธี Ordinary Least Square (OLS) และใช้ข้อมูลในตาราง 3.2 ในบทที่ 3 แสดงผลของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลของรัฐ และมีหน่วยวัดเป็นบาทต่อรายต่อครั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4 ตัว ดูตาราง 5.1

คือ ข้าราชการบำนาญ ผู้ใช้สิทธิเบิกสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลหรือผู้ป่วยที่เป็นบุตร และประเภทของสถานพยาบาลที่เป็นที่เป็นโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดอ่างทอง และโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งผลของตัวแปรแต่ละตัวเป็นดังนี้

เมื่อผู้มีสิทธิเบิกสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลเป็นข้าราชการบำนาญ จะทำให้ค่าใช้จ่ายของของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 135.75 บาทต่อรายต่อครั้ง ทั้งนี้โดยเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลเมื่อผู้มีสิทธิเป็นข้าราชการระดับ 3 - 6 เป็นผู้เบิก และกรณีเมื่อบุตรป่วย ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 179.61 บาทต่อรายต่อครั้ง โดยเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลเมื่อผู้มีสิทธิป่วย หรือเป็นการใช้สิทธิของข้าราชการ ลูกจ้างประจำและข้าราชการบำนาญเอง และหากผู้ป่วยไปรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดอ่างทอง ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจะลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 88.93 บาท ตรงกันข้ามถ้าไปใช้บริการประเภทผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดอื่น ๆ ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 189.31 บาท โดยดูจากค่าสัมประสิทธิ์ที่เป็นบวก ทั้งนี้โดยเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล เมื่อผู้ใช้สิทธิไปใช้บริการประเภทผู้ป่วยนอกที่โรงพยาบาลอ่างทอง

ส่วนตัวแปรอื่น ๆ ไม่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่น เพศของผู้มีสิทธิ และเพศของผู้ใช้สิทธิ โรคที่เจ็บป่วย* ผู้มีสิทธิที่เป็นลูกจ้างประจำ และข้าราชการระดับ 1 - 2 ข้าราชการระดับ 7 -11 สังกัดของผู้มีสิทธิ และผู้ใช้สิทธิที่เป็นบิดา มารดา และคู่สมรส ประเภทของสถานพยาบาล

---

* สาเหตุที่แบบจำลองนี้ชี้ว่า เพศของผู้มีสิทธิและเพศของผู้ใช้สิทธิหรือผู้เจ็บป่วย กลุ่มโรคต่าง ๆ ไม่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล อาจเนื่องมาจากวิธีวัดตัวแปรดังกล่าวยังไม่เหมาะสมนัก เพราะการจัดแบ่งกลุ่มโรคกว้างเกินไป จึงไม่สามารถแสดงถึงความรุนแรง ความเรื้อรังของโรคต่าง ๆ ซึ่งอาจนำไปสู่การใช้เวลา การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการรักษาพยาบาลได้

ที่เป็นสถานีอนามัยหรือโรงพยาบาลสาขา(Extended O.P.D.)ในจังหวัดอ่างทอง จากที่คาดว่าระดับตำแหน่งเป็นตัวแสดงถึงระดับรายได้ และข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และข้าราชการบำนาญที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีความสะดวก และสามารถเข้าถึงบริการรักษาพยาบาลได้สูงกว่ากลุ่มที่สังกัดส่วนราชการอื่น ๆ น่าจะเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล แต่ผลจากการศึกษาครั้งนี้ไม่เป็นไปตามที่คาดหมาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลให้ความคุ้มครองอย่างเสมอภาคในทุกกลุ่มผู้มีสิทธิโดยไม่ได้คำนึงถึงระดับตำแหน่งและอื่นๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 5.1 สมการค่าใช้จ่ายของรัฐด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลของรัฐ (บาทต่อครั้งต่อราย)

ตัวแปรอิสระ		ค่าสัมประสิทธิ์	ค่า t-stat.
C	ค่าคงที่	360.6692	6.0052
Pos_1	ลูกจ้างประจำ, ชรก. ระดับ 1-2	-77.3706	-1.3889
Pos_2	ข้าราชการระดับ 7 - 11	125.7312	1.4500
Pos_3	ข้าราชการบำนาญ	135.7503	1.6768*
Sex(P)	ผู้มีสิทธิที่เป็นเพศหญิง	-23.5871	-0.4507
Off	สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	-35.4952	-0.6868
$User_1$	บิดา	21.3204	0.2812
$User_2$	มารดา	17.8186	0.2838
$User_3$	คู่สมรส	-33.7336	-0.4688
$User_4$	บุตร	-179.6073	-2.5096**
Sex(User)	ผู้ใช้สิทธิที่เป็นเพศหญิง	-90.3135	-1.5495
$Diag_1$	กลุ่มโรคระบบทางเดินหายใจ	11.8361	0.2465
$Diag_2$	กลุ่มโรคระบบทางเดินอาหาร	17.5729	0.2418
$Diag_3$	กลุ่มอาการและภาวะไม่ชัดแจ้ง	-73.9828	-1.4128
$Govh_1$	โรงพยาบาลชุมชนในจ.อ่างทอง	-88.8293	-1.8260*
$Govh_2$	สถานีอนามัย ร.พ.สาขาในจ.อ่างทอง	-106.2932	-1.1608
$Govh_3$	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดอื่น ๆ	189.3052	3.3773**

ขนาดตัวอย่าง 305 ราย R - squared 0.185791

Adjusted R-squared 0.140557 F-statistic 4.10733***

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 0.10 ** มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 0.05 *** มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ดูค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในตาราง 5.2

ตาราง 5.2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรในสมการค่าใช้จ่ายของรัฐบาล ด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลรัฐ

ตัวแปรอิสระ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Pos_1	0.1770492	0.3823376
Pos_2	0.0557377	0.2297915
Pos_3	0.0754098	0.2644854
Sex(p)	0.5606557	0.4971229
Off	0.2918033	0.4553393
$User_1$	0.0983607	0.2982911
$User_2$	0.1377049	0.3451563
$User_3$	0.0885246	0.2845231
$User_4$	0.0983607	0.2982911
Sex(User)	0.5540984	0.4978816
Diag1	0.2852459	0.4522735
Diag2	0.0819672	0.2747656
Diag3	0.1868852	0.3904600
Gov1	0.2983607	0.4582905
Gov2	0.0524590	0.2233172
Gov3	0.2098361	0.4078606

หมายเหตุ ตัวอย่าง 305 ราย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลรัฐ ดูตาราง 5.3 อันเป็นผลของการประมาณการสมการที่ 2.2 ในบทที่ 4 โดยวิธี Ordinary Least Square (OLS) และใช้ข้อมูลตาราง 3.3 (ก) จากบทที่ 3 แสดงผลของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล มีหน่วยวัดเป็นบาทต่อรายต่อครั้ง ดูตาราง 5.3 และพอสรุปได้ว่า

ตัวแปรจำนวนวันที่พักรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐเฉลี่ยคนละ 7.65 วันต่อครั้ง เป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลคือ เมื่อจำนวนวันที่พักรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐเพิ่มขึ้น 1 วัน ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 488.64 บาทต่อรายต่อครั้ง ซึ่งค่าใช้จ่ายจำนวนนี้ส่วนหนึ่งควรจะเป็นค่าห้องและค่าอาหาร ถ้าผู้ใช้สิทธิป่วยด้วยโรคระบบทางเดินอาหาร จะทำให้ค่าใช้จ่ายของรัฐด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 1307.98 บาทต่อรายต่อครั้ง ทั้งนี้โดยเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลเมื่อผู้ใช้สิทธิป่วยด้วยโรคระบบอื่น ๆ

ส่วนตัวแปรอื่น ๆ พบว่า ไม่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่น ตัวแปรผู้มีสิทธิ เพศของผู้มีสิทธิและผู้ใช้สิทธิ สังกัดของผู้มีสิทธิ และตัวแปรที่เป็นผู้ใช้สิทธิที่เป็นบิดา มารดา คู่สมรส และบุตร ตัวแปรกลุ่มอาการโรคที่แพทย์วินิจฉัยที่ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ ป่วยด้วยอาการและภาวะกำหนดไม่ชัดแจ้ง รวมทั้งตัวแปรประเภทของสถานพยาบาลที่เป็นโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดอ่างทอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 5.3 สมการค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยใน โรงพยาบาลของรัฐ (บาทต่อรายต่อครั้ง)

ตัวแปรอิสระ		ค่าสัมประสิทธิ์	ค่า t-stat.
C	ค่าคงที่	989.9790	1.6916
Pos1	ขรก. ระดับ 1-2,ลูกจ้างประจำ	-565.1468	-0.9880
Pos2	ขรก. ระดับ 7 - 11	1890.7398	1.1118
Pos_3	ขรก.บำนาญ	-1398.9489	-1.2720
Sex(P)	ผู้มีสิทธิที่เป็นเพศหญิง	142.7748	0.2312
Off	สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	39.5964	0.0580
User1	บิดา	-474.9635	-0.5623
User2	มารดา	-406.1718	-0.5186
User3	คู่สมรส	-710.4552	-0.7637
User4	บุตร	-756.9786	-0.9767
Sex(user)	ผู้ใช้สิทธิที่เป็นเพศหญิง	631.4353	0.8902
Diag1	ระบบโรคทางเดินหายใจ	-567.0150	-0.7529
Diag2	ระบบโรคทางเดินอาหาร	-1307.9786	-1.9982**
Diag3	อาการและภาวะไม่ชัดแจ้ง	-968.8712	-0.9607
Len	จำนวนวันที่พักรักษาตัวในร.พ.	488.6350	19.5300**
$Govh_1$	ร.พ.ชุมชนใน จ.อ่างทอง	291.7808	0.5058

ขนาดตัวอย่าง 125 ราย R - squared 0.877023

Adjusted R-squared 0.860099 F-statitic*** 51.82279

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และ

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 0.10

*** มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ดู ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในตาราง 5.4

ตาราง 5.4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรในสมการค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยใน โรงพยาบาลรัฐ

ตัวแปรอิสระ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Pos_1	0.2800000	0.4508057
Pos_2	0.0320000	0.1767083
Pos_3	0.0640000	0.2457379
Sex(p)	0.3680000	0.3680000
Off	0.2000000	0.2000000
$User_1$	0.1200000	0.3262692
$User_2$	0.2080000	0.4075101
$User_3$	0.0960000	0.2957767
$User_4$	0.1520000	0.3604656
Sex(User)	0.5360000	0.5007092
Diag1	0.1520000	0.3604656
Diag2	0.1920000	0.3954581
Diag3	0.0640000	0.2457379
Len	7.6480000	12.888640
Govh	0.2800000	0.4508057

หมายเหตุ ตัวอย่าง 125 ราย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชน ดูตาราง 5.5 อันเป็นผลของการประมาณการสมการที่ 3.1 ในบทที่ 4 โดยวิธี Ordinary Least Square (OLS) และใช้ข้อมูลในตาราง 3.3 (ข) ในบทที่ 3 แสดงผลของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล มีหน่วยวัดเป็นบาทต่อรายต่อครั้ง ดูตาราง 5.5 พอสรุปได้ว่า

เมื่อผู้มีสิทธิเบิกสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลเป็น กลุ่มลูกจ้างประจำและข้าราชการระดับ 1 - 2 กลุ่มข้าราชการระดับ 7 - 11 จะทำให้ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนลดลง 917.26 บาทต่อรายต่อครั้ง และ 1,011.86 บาทต่อรายต่อครั้งตามลำดับ ทั้งนี้โดยเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชน เมื่อผู้ใช้สิทธิเป็นข้าราชการระดับ 3 - 6 โดยดูได้จากเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์ที่เป็นลบ

กรณีผู้ใช้สิทธิหรือผู้ป่วยเป็นบุตร ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจะลดลง 720.93 บาทต่อรายต่อครั้ง เมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลเมื่อผู้มีสิทธิป่วย หรือเป็นการใช้สิทธิสำหรับตนเอง

ส่วนลักษณะการเจ็บป่วยตามอาการที่แพทย์วินิจฉัย เมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลเมื่อผู้ใช้สิทธิป่วยด้วยอาการของโรคระบบอื่น ๆ โรคระบบทางเดินหายใจ โรคระบบทางเดินอาหารก็เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญ ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจะเพิ่มขึ้น 594.01 บาทต่อรายต่อครั้ง และ 662.41 บาทต่อรายต่อครั้งตามลำดับ กรณีผู้ใช้สิทธิป่วยด้วยอาการของโรคระบบทางเดินหายใจ และป่วยด้วยอาการของโรคระบบทางเดินอาหารตามลำดับ

จากแบบจำลองค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภท ผู้ป่วยในโรงพยาบาลของรัฐนั้น โรคระบบทางเดินหายใจไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าใช้จ่ายของรัฐด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ทำนองเดียวกันในแบบจำลองค่าใช้จ่ายของรัฐบาลประเภทผู้ป่วยใน

โรงพยาบาลของรัฐ โรคระบบทางเดินอาหารมีอิทธิพลในทางลบ แต่ในแบบจำลองค่าใช้จ่ายของรัฐบาล ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชน โรคระบบทางเดินอาหารเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลในการกำหนดให้ค่าใช้จ่ายของรัฐสูงขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพฤติกรรมในการตรวจวินิจฉัยและรักษาโรคของแพทย์ในโรงพยาบาลรัฐ และโรงพยาบาลเอกชนมีความแตกต่างกัน *

จำนวนวันที่พักรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนซึ่งเฉลี่ยรายละ 3.62 วันต่อครั้ง การเพิ่มขึ้นของจำนวนวันพักรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชน 1 วัน จะมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 480.56 บาทต่อรายต่อครั้ง ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเห็นได้ค่อนข้างชัดเจนว่า ในจำนวนนี้ส่วนหนึ่งเป็นค่าห้องและค่าอาหาร ซึ่งกระทรวงการคลังกำหนดให้เบิกได้ไม่เกินวันละ 300 บาทเช่นเดียวกับในโรงพยาบาลของรัฐ นอกจากนั้นอาจจะเป็นค่าอุปกรณ์ ค่ายา ฯลฯ

ตัวแปรอีกตัวหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลอย่างนัยสำคัญทางสถิติ คือ ประเภทของโรงพยาบาลเอกชนที่อยู่นอกเขตจังหวัดอ่างทอง กรณีที่ผู้ใช้สิทธิป่วยและไปใช้บริการประเภทผู้ป่วยใน ณ โรงพยาบาลเอกชนในจังหวัดอื่น ๆ ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจะเพิ่มขึ้น 483.00 บาทต่อรายต่อครั้ง ทั้งนี้โดยเปรียบเทียบกับเมื่อผู้ใช้สิทธิหรือผู้ป่วยพักรักษาพยาบาล ณโรงพยาบาลเอกชนในจังหวัดอ่างทอง**

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้สูงอายุ เช่น ข้าราชการบำนาญ บิดา มารดาและเพศ เป็นตัวแปรที่ไม่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

---

* จากการสังเกต รายการค่ารักษาพยาบาลในใบเสร็จของโรงพยาบาลเอกชน พบว่า ส่วนใหญ่มักมีรายการค่าห้องปฏิบัติการร้อยละ 44 ค่ารังสีวิทยาร้อยละ 27 และค่าตรวจคลื่นหัวใจร้อยละ 15

** อาจจะเนื่องมาผู้ป่วยที่ไปใช้บริการโรงพยาบาลเอกชนในจังหวัดอื่น ๆ ป่วยหนักกว่าผู้ป่วยที่ไปใช้บริการโรงพยาบาลเอกชนในจังหวัดอ่างทอง

ตาราง 5.5 สมการค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยใน ในโรงพยาบาลเอกชน (บาทต่อรายต่อครั้ง)

ตัวแปรอิสระ		ค่าสัมประสิทธิ์	ค่า t-stat.
C	ค่าคงที่	1369.6881	4.8234
Pos_1	ลูกจ้างประจำ, ชรก. 1-2	-917.2574	-3.1421**
Pos_2	ชรก.ระดับ 7 - 11	-1011.8606	-1.9764**
Pos_3	ชรก.บำนาญ	494.4428	1.0995
Sex(P)	ผู้มีสิทธิที่เป็นเพศหญิง	159.8071	0.7364
Off	สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	25.1426	0.0454
$User_1$	บิดา	63.1790	0.1879
$User_2$	มารดา	-73.6535	-0.2707
$User_3$	คู่สมรส	-298.0260	-0.5860
$User_4$	บุตร	-720.9251	-2.1745**
Sex(user)	ผู้ใช้สิทธิที่เป็นเพศหญิง	-62.8316	-0.2060
$Diag_1$	โรคระบบทางเดินหายใจ	594.0077	1.9723**
$Diag_2$	โรคระบบทางเดินอาหาร	662.4050	3.0739**
$Diag_3$	อาการและภาวะไม่ชัดแจ้ง	342.2108	0.3949
Len	จำนวนวันที่พักรักษาตัวในร.พ.	480.5628	16.1963**
Hosp	ร.พ.เอกชนในจังหวัดอื่น	482.9969	2.1442**

ขนาดตัวอย่าง 90 ราย

F-statistic*** 23.35939 R-squared 0.825632

Adjusted R-squared 0.790288

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 0.10 ** มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 0.05 *** มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ดูค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในตาราง 5.6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 5.6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรในสมการค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยใน โรงพยาบาลเอกชน

ตัวแปรอิสระ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Pos_1	0.1444444	0.3535092
Pos_2	0.0333333	0.1805111
Pos_3	0.0666667	0.2508413
Sex(p)	0.4444444	0.4996878
Off	0.0333333	0.1805111
$User_1$	0.1333333	0.3418390
$User_2$	0.3333333	0.4740455
$User_3$	0.0555556	0.2303447
$User_4$	0.1333333	0.3418390
Sex(User)	0.6111111	0.4902291
Diag1	0.1444444	0.3535092
Diag2	0.3111111	0.4655417
Diag3	0.0111111	0.1054093
Len	3.6222222	3.2171513
Govh	0.2555556	0.4386166

หมายเหตุ ตัวอย่าง 90 ราย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2 การวิเคราะห์เชิงนโยบาย

ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2523 กระทรวงคลังอนุญาตให้ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และข้าราชการบำนาญรวมทั้งบุคคลในครอบครัวเบิกสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอก ให้เบิกได้เฉพาะผู้ที่ไปใช้บริการในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลของรัฐเท่านั้น และสำหรับผู้ป่วยในโรงพยาบาลของรัฐ ให้เบิกได้เท่าที่จ่ายจริง ยกเว้นค่าห้อง ค่าอาหาร ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค รวมทั้งค่าซ่อมแซมให้เบิกได้ตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด สำหรับผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชน ให้เบิกค่าห้อง ค่าอาหาร ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษา รวมทั้งค่าซ่อมให้เบิกได้ตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนดเช่นเดียวกับผู้เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลของทางราชการ ส่วนค่ารักษาพยาบาลอื่น ๆ ให้เบิกได้ครึ่งหนึ่งของจำนวนที่จ่ายจริง แต่ต้องไม่เกินสามพันบาท (ดูรายละเอียด ภาคผนวก ข.)

เนื่องจากในสมัยรัฐบาลนายกรัฐมนตรีอานันท์ ปันยารชุน ได้ให้ความเห็นชอบในหลักการตามข้อเสนอของสำนักงานข้าราชการพลเรือน ซึ่งเสนอให้ ข้าราชการสามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลเอกชนได้เฉพาะตัว โดยเบิกได้ไม่เกินรายละ 500 บาทต่อเดือน และประเภทผู้ป่วยในจะขยายเพดานจาก 3,000 บาท เป็น 9,000 บาท หรือ 36,000 บาทต่อปี

ดังนั้น ในการวิเคราะห์ครั้งนี้จึงมุ่งประเด็นว่า หากมีการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายตามข้อเสนอของสำนักงานข้าราชการพลเรือน จะมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลโดยเฉพาะด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลอย่างไรบ้าง กล่าวคือ รัฐบาลจะต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจากงบกลางเพิ่มอีกร้อยละเท่าไร ขณะเดียวกันสถานพยาบาลของรัฐจะต้องสูญเสียรายรับไปจากปัจจุบันร้อยละเท่าไร

วิธีการวิเคราะห์

เป็นการศึกษา โดยนำเอาค่าสัมประสิทธิ์จากสมการค่ารักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชน ภายใต้เงื่อนไขเบิกได้ไม่เกิน 3,000 บาทต่อครั้ง มาคำนวณหาค่าประมาณการค่ารักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล จากนั้นสามารถสร้างแบบจำลองประมาณการค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล หรือค่ารักษาพยาบาลที่เบิกได้ ภายใต้เงื่อนไขเบิกได้ไม่เกิน 9,000 บาท และจะทำให้สามารถคำนวณหาค่าประมาณการของค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนเฉลี่ยต่อรายต่อครั้ง และค่าประมาณการค่าใช้จ่ายของรัฐด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล หรือค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนที่เบิกค่ารักษาพยาบาลได้เฉลี่ยต่อรายต่อครั้ง ภายใต้เงื่อนไขเบิกได้ไม่เกิน 9,000 บาทต่อครั้งได้ด้วย

นอกจากนี้ยังได้ศึกษาว่า ถ้าผู้ป่วยที่เคยไปใช้บริการผู้ป่วยในโรงพยาบาลรัฐเปลี่ยนพฤติกรรมไปใช้บริการผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชน ค่าใช้จ่ายของรัฐจะเพิ่มขึ้นเท่าไร โดยได้นำค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ จากแบบจำลองค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลรัฐมาคำนวณกับค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระในแบบจำลองค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนภายใต้เงื่อนไขเบิกได้ไม่เกินครั้งละ 9,000 บาทต่อครั้ง และนำผลจากการคำนวณทั้งหมดมาใช้ในการศึกษาผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการ ลูกจ้างประจำและข้าราชการบำนาญ ในกรณีที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

5.2.1 นโยบายแรก หากอนุญาตให้เฉพาะตัวผู้มีสิทธิสามารถไปใช้บริการผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลเอกชน โดยให้เบิกได้ไม่เกิน 500 บาทต่อเดือน

ประเภทผู้ป่วยนอก ปัจจุบันสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ให้ความคุ้มครองตัวข้าราชการลูกจ้างประจำ และข้าราชการบำนาญ รวมทั้งบุคคลในครอบครัว เฉพาะผู้ที่ไปใช้บริการผู้ป่วยนอก ในโรงพยาบาลรัฐเกือบทั้งร้อยเปอร์เซนต์ จากการศึกษาผู้ป่วยนอกในจังหวัดอ่างทอง

ที่ไปใช้บริการผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลรัฐ 305 ราย ค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ยรายละ 444.10 บาทต่อครั้ง และพบว่าเป็นการใช้สิทธิสำหรับตนเองจำนวน 176 ราย หรือร้อยละ 57.70 นั้น เป็นค่ารักษาพยาบาลของตนเองเฉลี่ยรายละ 447.10 บาทต่อครั้ง และถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2523 ตามข้อเสนอของกองสวัสดิการสำนักงาน ก.พ. ที่คณะรัฐมนตรีชุดที่ผ่านมาได้ให้ความเห็นชอบในหลักการแล้ว ที่จะให้ความคุ้มครองในการเบิกสวัสดิการเฉพาะตัวผู้มีสิทธิในการไปใช้บริการผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลเอกชนได้นั้น และเนื่องจากที่ผ่านมาไม่มีข้อมูลใดใดเกี่ยวกับการไปรับบริการ ประเภทผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลเอกชนของผู้ที่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ทำให้ไม่สามารถทราบจำนวนผู้มีสิทธิเบิกสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล แต่ไปใช้บริการผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนในปัจจุบันได้ว่า มีจำนวนเท่าไร

ในที่นี้จึงสันนิษฐานว่า ในจำนวนผู้ป่วยนอกที่ใช้บริการในโรงพยาบาลรัฐ 305 ราย ซึ่งเป็นการใช้สิทธิสำหรับตนเอง 176 รายนั้น ถ้าพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลเปลี่ยนแปลง โดยสามารถให้ความคุ้มครองผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลเอกชนได้เฉพาะตนเอง ภายใต้เงื่อนไขว่า เบิกค่ารักษาพยาบาลได้ไม่เกินรายละ 500 บาทต่อเดือน นั่นหมายถึง ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลเอกชน เฉพาะผู้มีสิทธิเองจะเพิ่มขึ้นจากค่าใช้จ่ายเฉลี่ยรายละ 447.10 บาทต่อครั้ง เป็น 500 บาทต่อครั้ง

ดังนั้น ถ้าเฉพาะตัวผู้มีสิทธิเบิกสวัสดิการค่ารักษาเปลี่ยนพฤติกรรมไปใช้บริการผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลเอกชน * รัฐบาลจะต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการประเภทผู้ป่วยเพิ่มขึ้นดังนี้ ดูตาราง 5.7

---

* ไม่ได้หมายรวมถึงกลุ่มข้าราชการ ลูกจ้างและข้าราชการบำนาญ ซึ่งไปใช้บริการผู้ป่วยนอก ในโรงพยาบาลเอกชนก่อนที่พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลฉบับนี้จะแก้ไข

ตาราง 5.7 ผลกระทบถ้าอนุญาตให้เฉพาะตัวผู้มีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลเอกชนได้รายละไม่เกิน 500 บาท ในช่วง 4 เดือน (บาท)*

ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ผู้ป่วยนอก(ปัจจุบัน)	เปลี่ยนไปใช้บริการผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลเอกชน		
	10 %	50 %	100 %
ร.พ.รัฐ ตนเอง 1,127,139.10	1,014,469.90	563,793.10	-
ครอบครัว 820,252.70	820,252.70	820,252.70	820,252.70
ร.พ.เอกชน -	126,000.00	630,500.00	1,260,500.00
ยอดรวมทั้งสิ้น 1,947,391.80	1,960,722.60	2,014,545.80	2,080,752.70
ค่าใช้จ่ายของรัฐ ฯ ที่สูงขึ้น (ร้อยละ)	+ 0.68	+ 03.45	+ 06.85
รายรับของสถานพยาบาลรัฐที่ลดลง (คิดเป็นร้อยละ)	-112,669.20 (-05.79)	-563,346.00 (-28.93)	-1,127,139.1 (-57.72)

จาก ตาราง 5.7 จะเห็นว่า ในกลุ่มผู้ใช้บริการผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลของรัฐเฉพาะตัวข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และข้าราชการบำนาญเองเปลี่ยนพฤติกรรมไปใช้บริการผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลเอกชนทั้งหมดร้อยเปอร์เซนต์ รัฐบาลจะต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยนอกเพิ่มจากปัจจุบันอีกร้อยละ 6.85 และขณะเดียวกันสถานพยาบาลของรัฐจะสูญเสียรายรับจากเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยนอก ในปัจจุบันไปร้อยละ 57.72

---

* สมมุติฐานว่า ประมาณการค่ารักษาพยาบาลเฉพาะของตนเองเบิกได้คนละ 500 บาท ในช่วง 4 เดือน

5.2.2. นโยบายที่สอง ให้ขยายเพดานค่ารักษาพยาบาลที่เบิกได้ในโรงพยาบาลเอกชนจากรายละไม่เกิน 3,000 บาทต่อครั้ง เป็นไม่เกิน 9,000 บาทต่อครั้ง หรือไม่เกิน 36,000 บาทต่อปี

ประเภทผู้ป่วยใน ภายใต้พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลปัจจุบันให้ความคุ้มครองแก่ข้าราชการ ลูกจ้างประจำและข้าราชการบำนาญรวมทั้งบุคคลในครอบครัวที่ไปใช้บริการในโรงพยาบาลของรัฐเกือบทั้งร้อยเปอร์เซนต์ สำหรับโรงพยาบาลเอกชนให้เบิกค่าห้องค่าอาหาร* และค่าอุปกรณ์** ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด ส่วนค่ายา ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้เบิกได้ครึ่งหนึ่งแต่ไม่เกิน 3,000 บาท หากมีการเปลี่ยนแปลงตามข้อเสนอของกองสวัสดิการของสำนักงานข้าราชการพลเรือน ซึ่งเสนอให้ขยายเพดานการเบิกสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนเฉลี่ยต่อรายต่อครั้งจาก 3,000.00 บาท เป็น 9,000.00 บาท รัฐบาลจะต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในเพิ่มขึ้น คือ

---

* หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0520/ว47 ลงวันที่ 18 มีนาคม 2535 กระทรวงการคลังได้ปรับปรุงค่าห้อง และค่าอาหารเป็นให้เบิกได้ไม่เกินวันละ 600.- บาท ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2535

** หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0520/ว 124 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2535 กระทรวงการคลังได้ปรับปรุงอัตราค่าอวัยวะเทียม และค่าอุปกรณ์ในการบำบัดโรคใหม่ ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2535

หมายเหตุ เนื่องจากยังไม่มีการศึกษาใด ที่จะสามารถแสดงความน่าจะเป็นที่ผู้ได้รับความคุ้มครองตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลว่า จะไปใช้บริการประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนเป็นจำนวนเท่าไร จึงเป็นข้อจำกัดในการศึกษาครั้งนี้ รวมทั้งยังไม่มีการศึกษาว่า ปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นตัวกำหนดหรือมีอิทธิพลต่อการไปใช้บริการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนของผู้ที่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

กรณีที่ 1 กลุ่มผู้ป่วยใน โรงพยาบาลรัฐ ในช่วง 4 เดือน ค่าใช้จ่ายของรัฐด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ยรายละ 4,296.33 บาทต่อครั้ง ถ้ากลุ่มที่ไปใช้บริการผู้ป่วยในโรงพยาบาลรัฐจำนวนทั้งหมด เปลี่ยนพฤติกรรมไปใช้บริการผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนภายใต้เงื่อนไขเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ไม่เกินรายละ 9,000.00 บาทต่อครั้ง ซึ่งสามารถประมาณการค่ารักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนที่เบิกได้ หรือค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนนั่นเอง ซึ่งเฉลี่ยรายละ 6,823.23 บาทต่อครั้ง(รายละเอียดการคำนวณหาค่าประมาณการของค่ารักษาพยาบาลที่เบิกได้ หรือค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ยรายละไม่เกิน 9,000 บาทต่อครั้ง ดูภาคผนวก ง. หน้า 126) นั่นหมายถึง รัฐบาลต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยใน ในกลุ่มที่เคยไปใช้บริการผู้ป่วยในโรงพยาบาลรัฐเพิ่มขึ้นดังนี้ ดูตาราง 5.8

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 5.8 ผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในของรัฐ หากให้ขยายเพดานค่ารักษาพยาบาลที่เบิกได้เป็น 9,000 บาทต่อครั้งในช่วง 4 เดือน

ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการ ค่ารักษาพยาบาล ผู้ป่วยใน (ปัจจุบัน)	เปลี่ยนไปใช้บริการผู้ป่วยใน โรงพยาบาลเอกชน		
	10 %	50 %	100 %
จำนวน 502 ราย			
ค่ารักษาฯ@ 4,296.33 บาทต่อครั้ง	ค่ารักษาฯที่เบิกได้ @ 6,823.23 บาทต่อครั้ง		
ร.พ.รัฐ 2,156,757.60	342,526.14	1,712,630.70	-
ร.พ.เอกชน -	1,941,081.80	1,078,378.80	3,425,261.40
ยอดรวมทั้งสิ้น 2,156,757.60	2,283,607.94	2,791,009.50	3,425,261.40
ค่าใช้จ่ายของรัฐ ฯ ที่สูงขึ้น (ร้อยละ)	+ 05.88	+ 29.41	+ 58.82
รายรับของสถานพยาบาลรัฐที่ลดลง	-214,816.50	-1,074,082.6	-2,148,165
(คิดเป็นร้อยละ)	- 10.00	- 50.00	- 100.00

จากตาราง 5.8 ถ้ากลุ่มผู้ใช้บริการผู้ป่วยใน โรงพยาบาลของรัฐ เปลี่ยนพฤติกรรมไปใช้บริการประเภทผู้ป่วยใน* ในโรงพยาบาลเอกชนทั้งหมดร้อยเปอร์เซนต์ จะเห็นว่ารัฐบาลต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยใน ของกลุ่มที่เคยใช้บริการผู้ป่วยในโรงพยาบาลของรัฐเพิ่มขึ้นร้อยละ 58.82 ของค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลรัฐ และขณะเดียวกันสถานพยาบาลของรัฐจะสูญเสียรายรับจากเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในไปทั้งร้อยเปอร์เซนต์

---

* ไม่ทราบว่า ใครบ้างที่เปลี่ยนพฤติกรรมไปใช้บริการในโรงพยาบาลเอกชน ถ้าหากทราบได้ จะสามารถประมาณการค่าใช้จ่ายได้ดียิ่งขึ้น

กรณีที่ 2 ผู้ป่วยใน โรงพยาบาลเอกชน ในช่วง 4 เดือน ค่ารักษาพยาบาลของผู้ได้รับความคุ้มครองภายใต้พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชน ค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนที่เบิกได้เฉลี่ยรายละ 3,300.91 บาทต่อครั้ง หรือเบิกได้เพียงร้อยละ 55.19 ของค่ารักษาพยาบาล (ดูภาคผนวก ก. ตาราง ก.10 และ ก.11 หน้า 104 และ 105) และหากมีการขยายเพดานการเบิกค่ารักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนจาก 3,000 บาทเป็น 9,000 บาท สามารถคำนวณหาค่าประมาณการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนได้เฉลี่ยรายละ 5,980.75 บาทต่อครั้ง(ดูรายละเอียดภาคผนวก ง. หน้า 122) และค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล หรือค่ารักษาพยาบาลที่เบิกได้ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนได้เฉลี่ยรายละ 5,426.66 บาทต่อครั้ง(รายละเอียดการคำนวณดูภาคผนวก ง. สมการที่ 2 และตาราง ง.2 หน้า 121 และ124) ซึ่งหมายถึงรัฐบาลจะต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนเพิ่มขึ้นดังนี้ ดูตาราง 5.9

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 5.9 ผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยใน ในโรงพยาบาลเอกชน หากมีการขยายเพดานเป็น 9,000 บาทต่อครั้ง

สวัสดิการค่ารักษาพยาบาล(ปัจจุบัน)		เพดานขยายจาก 3,000 เป็น 9,000 บาทต่อครั้ง	
ค่ารักษาพยาบาล	ค่าใช้จ่ายของรัฐ	ค่ารักษาพยาบาล*	ค่าใช้จ่ายของรัฐบาล*
จำนวน 362 ราย			
@ 5,980.75	@ 3,300.91	@ 5,980.75	@ 5,426.66
2,165,031.50	1,194,929.40	2,165,031.50	1,964,450.90
	(55.19)		(90.74)
ค่าใช้จ่ายของรัฐฯ ที่สูงขึ้น(ร้อยละ)		+ 64.40	

หมายเหตุ * ค่าประมาณการ

ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละของค่ารักษาพยาบาลที่เบิกได้

จากตาราง 5.9 ถ้ามีการขยายเพดานการเบิกสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชน จากรายละ 3,000 บาทเป็น 9,000 บาท จะเห็นว่า รัฐบาลจะต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 64.40 ของค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยใน โรงพยาบาลเอกชน หรือผู้ได้รับความคุ้มครองด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจะเบิกสวัสดิการเงินค่ารักษาพยาบาลได้ถึงร้อยละ 90.74 ของค่ารักษาพยาบาล

กรณีที่ 3 พิจารณาภาพรวมผู้ป่วยในทั้งหมด ทั้งกลุ่มผู้ป่วยที่เคยไปใช้บริการผู้ป่วยในโรงพยาบาลของรัฐ และที่ไปใช้บริการผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชน หากมีการขยายเพดานค่ารักษาพยาบาลที่เบิกได้เป็น 9,000 บาทต่อครั้ง รัฐบาลจะต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในทั้งหมดเพิ่มขึ้น ดังนี้ ดูตาราง 5.10

ตาราง 5.10 ผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในทั้งหมด ถ้าขยายเพดานค่ารักษาพยาบาลเพิ่มเป็น 9,000 บาทต่อครั้ง

ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ผู้ป่วยใน (ปัจจุบัน)		ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการที่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงนโยบาย		
จำนวนผู้ป่วยใน ร.พ.รัฐ จำนวน 502 ราย		เปลี่ยนไปใช้บริการในร.พ.เอกชน		
		10 %	50 %	100 %
ค่ารักษา ฯ@ 4,296.33 บาทต่อครั้ง		ค่ารักษาพยาบาลที่เบิกได้ @ 6,823.23 บาทต่อครั้ง		
ร.พ.รัฐ	2,156,757.60	1,941,081.80	1,078,378.80	-
ร.พ.เอกชน	-	342,526.14	1,712,630.70	3,425,261.40
รวม	2,156,757.60	2,283,607.90	2,791,009.50	3,425,261.40
จำนวนผู้ป่วยใน ร.พ.เอกชน จำนวน 362 ราย				
ค่ารักษาฯเบิกได้ @ 3,300.91 บาทต่อครั้ง		ค่ารักษาฯเบิกได้ @ 5,426.66 บาทต่อครั้ง		
ร.พ.เอกชน	1,194,929.80	1,964,450.90	1,964,450.90	1,964,450.90
ยอดรวมทั้งสิ้น	3,351,687.40	4,248,058.80	4,755,460.40	5,389,712.30
ค่าใช้จ่ายของรัฐ ฯ ที่สูงขึ้น (ร้อยละ)		+ 26.74	+ 41.88	+ 60.81
รายรับของสถานพยาบาลรัฐที่ลดลง		-215,675.80	-1,078,378.8	-2,156,757.6
(คิดเป็นร้อยละ)		- 10.00	- 50.00	-100.00

หมายเหตุ สมมติฐานว่า พฤติกรรมของแพทย์ และผู้บริโภคไม่เปลี่ยนแปลงจากปัจจุบัน จำนวนวันพักในโรงพยาบาลเอกชนน้อยกว่าวันพักในโรงพยาบาลของรัฐ

จากตาราง 5.10 ถ้ากลุ่มผู้ป่วยในที่เคยไปใช้บริการในโรงพยาบาลรัฐเปลี่ยนพฤติกรรมไปใช้บริการในโรงพยาบาลเอกชนทั้งหมดร้อยเปอร์เซนต์ โดยที่อัตราค่าประมาณการค่ารักษาพยาบาลที่เบิกได้คำนวณได้เฉลี่ยรายละ 6,823.23 บาทต่อครั้ง(ดูรายละเอียดการคำนวณ ภาคผนวก ง. หน้า 126) รวมทั้งกลุ่มผู้ป่วยในที่ใช้บริการในโรงพยาบาลเอกชนเดิมทั้งหมดด้วย อัตราค่ารักษาพยาบาลเพิ่มขึ้นจากเดิมซึ่งเฉลี่ยรายละ 3,300.91 บาทต่อครั้ง (ดูตาราง 3.6 หน้า 45) เป็นเฉลี่ยรายละ 5,426.66 บาทต่อครั้ง (ดูรายละเอียดการคำนวณ ภาคผนวก ง. หน้า 125) ทั้งนี้เพราะเนื่องมาจากการขยายเพดานค่ารักษาพยาบาลที่เบิกได้จาก 3,000 บาท เป็น 9,000 บาท

ดังนั้นรัฐบาลจะต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจากงบกลางเพิ่มขึ้นจากค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการประเภทผู้ป่วยในทั้งหมดในปัจจุบันร้อยละ 60.81 และสถานพยาบาลของรัฐจะสูญเสียรายรับจากเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลรัฐไปทั้งหมดร้อยเปอร์เซนต์

กรณีที่ 4 พิจารณาผลกระทบทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน เป็นการพิจารณาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายเกี่ยวกับเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลทั้งหมดในจังหวัดอ่างทองพบว่า ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายประเภทผู้ป่วยนอกโดยให้ความคุ้มครองเฉพาะผู้มีสิทธิ และเบิกค่ารักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนได้รายละ 500 บาท ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนขยายเพดานการเบิกค่ารักษาพยาบาลจาก 3,000 บาท เป็น 9,000 บาท จะมีผลกระทบดังนี้ ดูตาราง 5.11

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พลสมุทกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 5.11 ผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลทั้งประเภทผู้ป่วยนอก และผู้ป่วยใน ในช่วงเวลา 4 เดือน

จำนวนประชากร (ราย)		ค่ารักษาฯ	ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการ ฯ	รวมทั้งสิ้น (บาท)
ผู้ป่วยนอก** (บาทต่อราย)				
ร.พ.รัฐ	(ตัวเอง) 2,521	447.10	1,127,139.10	
	(ครอบครัว) 1,847	444.10	820,252.70	1,947,391.80*
	รวม 4,368			
ผู้ป่วยใน (บาทต่อรายต่อครั้ง)				
ร.พ.รัฐ	502	4,296.33	2,156,757.60*	
ร.พ.เอกชน	362	3,300.91	1,194,929.40	3,351,687.40
รวมค่าใช้จ่ายของรัฐทั้งสิ้น (ปัจจุบัน)				5,299,079.20
ถ้าหาก พรฎ.เกี่ยวกับเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลเปลี่ยนแปลง				
ผู้ป่วยนอก** (บาทต่อราย)				
ร.พ.เอกชน	(ตัวเอง) 2,521	500.00	1,260,500.00	(100 %)
ร.พ.รัฐ	(ครอบครัว) 1,847	444.10	820,252.70*	2,080,752.70
ผู้ป่วยใน (บาทต่อรายต่อครั้ง)				
ร.พ.เอกชน	(ร.พ.รัฐเดิม) 502	6,823.23	3,425,261.40	(100 %)
ร.พ.เอกชน	362	5,426.66	1,964,450.90	5,389,712.30
รวมค่าใช้จ่ายของรัฐทั้งสิ้น (หลังการเปลี่ยนแปลงนโยบาย)				7,470,465.00
ค่าใช้จ่ายของรัฐสูงขึ้น				+2,171,385.80
(คิดเป็นร้อยละ)				+ 40.98

หมายเหตุ * รายรับของสถานพยาบาลหรือโรงพยาบาลของรัฐ

** เฉพาะผู้ที่ใช้บริการผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลของรัฐในปัจจุบันเท่านั้น

จากตาราง 5.11 ประเภทผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลรัฐ ถ้าเฉพาะตัวผู้มีสิทธิเปลี่ยนไปใช้บริการผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลเอกชนทั้งร้อยเปอร์เซนต์ ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยรายละ 447.10 บาท เป็นรายละ 500 บาท ทำให้ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยนอกทั้งหมดเพิ่มขึ้นจาก 1,947,391.80 บาท เป็น 2,080,752.70 บาท

ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลรัฐ ถ้าเปลี่ยนพฤติกรรมไปใช้บริการผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนทั้งร้อยเปอร์เซนต์ ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในจะเพิ่มขึ้นจาก 2,156,757.60 บาท เป็น 3,425,261.40 บาท

ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชน ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนจะเพิ่มขึ้นจาก 1,194,929.80 บาท เป็น 1,964,450.90 บาท

สรุปภาพรวม ถ้ากลุ่มผู้มีสิทธิเบิกสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล หรือกลุ่มข้าราชการลูกจ้างประจำและข้าราชการบำนาญเฉพาะตัวเองที่ไปใช้บริการผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลรัฐ และกลุ่มผู้ป่วยที่ไปใช้บริการ ประเภทผู้ป่วยในโรงพยาบาลรัฐเปลี่ยนพฤติกรรมไปใช้บริการในโรงพยาบาลเอกชนทั้งร้อยเปอร์เซนต์ รัฐบาลจะต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจากงบกลางเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 40.98 ซึ่งนั่นหมายถึงสถานพยาบาลของรัฐจะต้องสูญเสียรายรับจากเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการ ลูกจ้างประจำและข้าราชการบำนาญไปถึงร้อยละ 80.01

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย